

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epistola Responsoria R. P. Isaaci De Bruyn Societatis Jesu
Ad Eximium Dominum Martinum De Svvaen S. Th.
Doctorem Lovaniensem &c.**

Bruyn, Isaac van

[Verlagsort nicht ermittelbar], 1693

§. II. Exponuntur rationes ob quas Eximius de Hæresi Janseniana
suspectus videatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40327

*Exponuntur rationes ob quas Eximius de Hæresi
Janseniana suspectus videatur.*

NUllus inficior, quædam in meis Thesibus congesta esse, quæ fidem & Doctrinam tuam, Vir Eximie, jure merito, Orthodoxis omnibus suspectam faciant: sed hæc à me non tam quæsitæ sunt, quam à Teipso obtrusa: dum postquam primus, nec à me unquam vel verbo laceffitus, per tuas Antitheses ad certamen provocasses, ea deinde ad defensionem tuam attulisti, quæ fidem tuam non tam purgarent, quam magis magisque inficerent, relictis ubique non obscuris pertinaciæ cujusdam vestigiis, quæ Jansenii doctrinam ejurare Religioni quodammodo ducis.

I. Namque in proponenda tua doctrina phrasibus illis uteris ac loquendi modis, quales passim occurrunt in Jansenio, quod cum tibi à me objectum esset, *quam vana* exclamas Epistolæ tuæ §.7. *Diverticula! sane quos habeat (Jansenius) loquendi modos, parum, vel nihil mea interest: dummodo &c.* Interesse deberet plurimum Exim. Magister: nam ut scitè Hieronymus, cum hæreticis ne verbum quidem oportet habere commune, in ea præsertim materia, in qua tam evidens est ob circumstantia undique præcipitia, errandi discrimen, viasque tam lubricas, in quibus tot præstantia ingenia, fefellit vestigium.

II. Posteaquam hæc ratione in apertam erroris suspensionem temerè te conjecisses, velut ad sacram anchoram, aut ultimam naufragantium tabulam, trito jam à suspectis hominibus tramite, ad quinque articulos confugisti, à Jansenianæ factionis primipilis, in supremis rerum angustiis, in Gallia olim ex Arnaldi genio adornatos, dubio sub phrasibus Thomisticis habitu, sub quibus Jansenianum virus occultè delitesceret, ut à me in Thesibus Anni 1689. & deinde ab aliis operosius demonstratum est, ad quæ, ut tua phrasi utar, pisce mutior hæsisisti hætenus.

III. Iisdem prorsus principiis niteris, quibus nituntur Calvinus & Jansenius, totumque suum superstruxerunt de gratia Systema, quæq; cum Systemate Thomistico è diametro pugnant, ut manifestum feci Thesibus Anni 1688.

IV. Dum Thomista videri studes, non apicularum sed araneorum

mo-

morem imitaris , & ut scribebam nuper , ex lectissimis Thomistarum scriptis , modos loquendi studiosè seligis crudos maximè , qui que ad Iansenii sensum videantur adludere , non secus ac si ex hortis omnium nobilissimorum florum copiâ refertis , solos eligeres graveolentes.

V. Non sine singulari præconio atque aggestis laudibus commendas doctrinam D. De Laleu & D. Rivette , tam apertè Iansenio consentientium , ut è decem Doctoribus Parisiensibus , qui Theologiam in Sorbona publicè prælegunt , quorum judicio scripta eorum fuerant subjecta , repertus sit nullus , qui non judicaverit eandem in iis contineri doctrinam , quæ in Iansenio condemnata est.

VI. Pressus definitione Concilii Tridentini adversus Calvinum promulgatâ , non vereris asseverare , Calvinistas præcipuos hujus temporis in materia de libertate & gratia , eadem sentire & loqui , quæ Catholici loquuntur & sentiunt. Qui tamen ipsi cum sua Dordracena Synodo profitentur apertè , se ne ad latum unguem à Calvini vestigiis deflectere , & bellum gerere cum Tridentinis Patribus irreconciliabile , ut sæpius tibi a me objectum est , sed semper sine responso sum dimissus , adèd ut idipsum silentio tuo satis agnoscas. Certè similis cum Ecclesiæ hostibus collusio malè cadit in Doctorem Catholicum.

VII. In quadam charta volatica contra me edita , socium tibi adjungis Petrum Iurium , quò neminem habent Calvinistæ hodie plurimum palmarum , ut ipsi arbitrantur , & cui magis suam causam credant. Hunc de debilibus gratiæ motibus à te , & à Iansenio adstructis , quosque Calvinista nullus exclusit non nulla argutantem ideo in Theatrum veluti Doctorem Catholicum hac in parte introducis: hunc inquam Iurium , qui verè de vestra ad se & ad suos accessione gloriatur , & intrepidè coram Orbe toto inficiatur , suos in hoc puncto à Calvini placitis descivisse. Hunc Iurium qui vos non injuriâ de mendacio coarguit , quo falsò gloriâmini , cum vos ad Calvini castra accesseritis , Calvinistas accessisse ad vos.

VIII. Dicitis hisce & factis contractam nominis maculam , & altè impressam quorundam animis sinistram de te , tuaque doctrina suspicionem , cum posses non magno negotio diluere , & domestica hujus rei in Academia Lovaniensi exempla non deessent , publicè agnoscendo justè damnatam esse in sensu autoris Iansenii doctrinam , renuis Iansenio nuntium remittere , & ullum tuam inter , & Iansenii doctrinam , discrimen ostendere , quin vanam hiè Religionem prætexis Majorum tuorum , quorum te major tenet , quam Romanæ Sedis aut Ecclesiæ reverentia:

verentia : verba tua proferam jam sæpius objecta , sed donec resipiscas , nunquam satis obiicienda : nam ut meritò Prosper in Epistola ad Augustinum : *neccessarium est etiam quæ scripta sunt scribere , ne leve existimetur , quod non frequenter arguitur.* Hæc inquam non erubescis scribere Thesium tuarum § 5. *Quis enim non videat periculum imminere non infundatum , si propositiones famosas damnarem in sensu ab Autore intento , ne hinc inferat aliquando aliquis , ME NON MEAM TANTUM , SED ETIAM MAIORUM MEORUM DOCTRINAM IMPRUDENTER DAMNASSE.* Hanc tuam adedò claram professionem , quâ intima animi tui sentia tam clarè prodideras , expertus invidiæ non satis ferendæ esse obnoxiam , nescio quibus offuciis conatus es deinde obscurare , & veluti linteo obducere : Periculum , scribis , veluti retractans & ingenuitatis tuæ poenitens , inde imminere non infundatum , ne ex Adversariis tuis nonnulli contendant , gratiam omnem de se infallibiliter efficacem , adedòque eam etiam , quam tu asseris , eandem esse , quæ in Tridentino & à Pontificibus R: R: per constitutiones contra Jansenium condemnata est. Contendunt id Adversarii tui ? Ita esto contendant : an hoc satis est , quo te purges ? Vel existimas id eos contendere justa de causa , solidè , & ex rei veritate , vel ex causa futile , vanè , & præter rei veritatem ? Si primum , ut non obscure innuis (cur enim vereris hic notam subire imprudentiæ , quasi Jansenium ejurando , Majorum tuorum , & tuam doctrinam ejurares ?) nunquam efficies Catholicè sentire te , etiamsi millies proclames te esse Thomistam , & juratissimum Thomistam : semper enim restabit justa & violenta suspicio , ne id animo proclames Janseniano , id est hæretico , quippe qui existimes , inter Thomistarum sententiam , & damnatam Jansenii doctrinam , eam esse cognationem aut identitatem , ut hæc falsa & meritò condemnata esse non possit , quin illa falsa pariter & condemnata sit , & hanc unicâ gratiâ Thomistæ nomen adsciscas , ut sub famoso illo clypeo delitescas , tantòque securius , ac liberius Jansenizes : si alterum existimes , & Fidei Catholicæ satis securus sis , ineptè , ne dicam stultè , vereris notam imprudentiæ , si Jansenium publicitus ejures , quo procul à te ablegato , sine incommodo fidei tuæ rationem omnibus reddes , quam reddere ex Petri monito jubemur Christiani omnes adedò luculentam , ut nulli non obtrectatori os obturetur. Certè ego tergiverlatus non sum meam , & Societatis doctrinam à Semipelagianorum dogmatis secernere , dum tu Exim: Domine secutus Jansenium non es veritus , gratiam à Molina Catholicè assertam confundere cum *gratia possibilitatis* ut Augustinus vocabat gratiam Pelagianorum ,

No n

Non me ægrè habuit, quin lætandum potius censui, occasionem per te mihi præberi, sinceram fidem, & sanam doctrinam meam, in majori luce omnium oculis exponendi. Unum dolui imperitis hominibus, & Academico vulgo sic fucum fieri ab Eximio Viro, cujus dicta omnia solent discipuli venerari, ut Apollinis oracula: Quin meo provocatus exemplo, condemnato Iansenii errore discrimen justum inter tuam & proscriptam illius doctrinam niteris exhibere? Sed quis non videat periculum imminere NON INFUNDATUM si *propositiones famosas damnatas in sensu ab Autore intento ne hinc inferat unusquisque, te TUAM & Majorum tuorum doctrinam IMPRUDENTER damnasse.*

IX. Post hæc omnia plaudis tibi & animo gestis quod honorifica quædam obtinueris testimonia partim à Domesticis, qui in eodem tecum luto hæsitant, partim à Dominicanis procul à Belgio semotis, & fraudum Iansenianarum ignaris, soloque delusis phrasium suarum cortice. Verum quid te juvant testimonia ista omnia, si animo Iansenianum virus foveas? Certe longè plures habuit Iansenius & majoris notæ quam Tu, Doctrinæ suæ, & voluminis approbatores. Pelagium synodus Diospolitana absolvit, non sine aliqua doctrinæ ejus & personæ commendatione: at decepta erat ambiguis ejus verbis, & in speciem Catholicis *miserabilis* Synodus, ut eam Hieronymus vocat. Erga Celestium Zosimus Pontifex summâ benignitate usus est, eumque pro Catholico habuit, adeò ut accusatores ejus Erotem & Lazarum, velut calumniatores pestifinxit: tantum potuit subdola vaferiri illius hæretici professio, verbis ad speciem Catholicis involuta, quibus hæreticum celabat sensum. Ut te efferres Eximie Martine, ut Hymnum Ambrosii caneres, cum universo *Supplicantium* choro, si quæ te Synodus absolvisset, si Romanus aliquis Pontifex dimisisset, ambiguitate sermonis tui captus, si me accusatorem tuum describeret veluti calumniatorem, qui tantoperè exultas, tamque ineptè gestis, ob hominum nonnullorum suffragia, quorum vel nulla, vel parva est ad fidem faciendum autoritas? Et tamen felix ille causæ tuæ successus (si quæ potest esse in mala causa felicitas) securum facere non posset, nisi (quod hæctenus cum multorum scandalo detrectas facere) damnatos errores in sensu Iansenii ejures, Ex his apparet, quam à te ultrò obtrusa sint, quæ fidem & doctrinam tuam orthodoxis omnibus meritò suspectam faciant, ut adeò mirum videri non debeat, quod quæ de Theodoro tergiversante fidei suæ planam rationem reddere, dicta à Patribus Chalcedonensibus in disputatione narrata fuerunt, discipuli tui minus ad personam, quæ referebatur, attenti, quam ad rem quam
in

(8)
in te apprimè cadere sentiebant , tibi applicuerint , & à nobis applica-
ta fuisse per errorem retulerint.

§. III.

*Excutiuntur Responsa Eximii, quibus fidem suam pur-
gare nititur, contra rationem unam sibi objectam
& ostenditur quod damnatas V. Jansenii Pro-
positiones non damnet juxta SS. Ponti-
ficum Constitutiones.*

G Eminas rationes exhibes Epistolæ tuæ §. 1. ob quas personam
& doctrinam tuam de hæresi suspectam habeam, alteram, quam
secundo loco refers quod propositiones quinque ab Innocentio X. & Alex-
andro VII. damnatas, non damnes juxta Summorum Pontificum constitu-
tiones. Alteram quod juxta me reverentiam non præstes erga constitu-
tiones Apostolicas, quam promittis. Post quæ dicta, atrox, reclamationes, ac-
cusatio!

Si vel te judice Eximie Magister, atrox hæc accusatio est, non potest
non te judice atrox crimen esse, propositiones ab Innoc. X. & Alex-
andro VII. damnatas, non damnare juxta eorundem Pontificum con-
stitutiones, & non præstare reverentiam erga constitutiones Aposto-
licas, quam promittis. Examinemus an tam atrox crimen ea, qua de-
bes ratione, diluas.

Primum, inquis, §. 4. conficio irrefragabiliter sequenti ratiocinio:
Quisquis damnat quinque propositiones ab Innoc. X. & Alex. VII.
damnatas, eodem planè modo, ac sensu, quo illos damnarunt Epil-
copi quatuor, tempore Clementis IX. damnat illas juxta SS. Pontifi-
cum constitutiones.

Atqui ego propositiones illas damno eodem modo ac sensu, quo
illos damnarunt præfati Episcopi.

Ergo propositiones illas damno juxta SS. PP. constitutiones.

Majorem in qua tota vis argumenti sita est, sic stabilis quia nun-
quam testatus fuisset Clemens IX. Episcopos illos præstitisse sibi VERAM
ac TOTALEM obedientiam, si non damnassent propositiones illas juxta
Summorum Pontificum constitutiones.

Antequam ratiocinium hoc tuum, quod jactas esse irrefragabile,
destruam, oppono argumentum æquè breve & solidum magis atque
convincens, de quo sententiam æquis Lectoribus permitto. Quis-